

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en gemensam europeisk köplag"

KOM(2011) 635 slutlig – 2011/0284 COD

och "Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om en gemensam europeisk köplag som underlättar transaktioner på den inre marknaden"

KOM(2011) 636 slutlig

(2012/C 181/14)

Föredragande: **Ana BONTEA**

Den 11 oktober 2011 beslutade Europeiska kommissionen att i enlighet med artikel 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om en gemensam europeisk köplag som underlättar transaktioner på den inre marknaden"

COM(2011) 636 final.

Den 16 november 2011 och den 25 oktober 2011 beslutade rådet respektive Europaparlamentet att i enlighet med artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en gemensam europeisk köplag"

COM(2011) 635 final – 2011/0284 (COD).

Facksektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 8 mars 2012.

Vid sin 479:e plenarsession den 28–29 mars 2012 (sammanträdet den 29 mars) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 87 röster för, 54 röster emot och 7 nedlagda röster.

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 EESK uppskattar Europeiska kommissionens avsikter att underlätta utvidgningen av handeln över gränserna för företag (i synnerhet små och medelstora företag), att uppmuntra konsumenters inköp över gränserna och att förstärka fördelarna med inre marknaden.

1.2 Kommittén uppskattar att dess tidigare förslag har uppmärksamats i fråga om **form** (en förordning om en gemensam europeisk köplag) och **alternativ** (ett andra valfritt system). Som påpekats i ett tidigare yttrande anser kommittén emellertid att "dessa mål bör uppnås stegvis, och att man bör börja med gränsöverskridande kommersiell varuhandel (B2B) som pilotprojekt för att kontrollera överensstämmelsen mellan reglerna och deras konkreta tillämpning" ⁽¹⁾.

1.3 När det gäller **subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna** bör man fästa vederbörlig uppmärksamhet vid att dessa principer efterlevs fullt ut i den gemensamma europeiska köplagen.

1.4 I fråga om **innehållet** anser EESK att förslaget till förordning bör förbättras på flera punkter i följande syften:

- Att underlätta transaktioner i hela EU, att kraftigt bidra till de ekonomiska aktiviteterna på inre marknaden och att i högre grad dra nytta av den inre marknads möjligheter.
- Att på allvar lyfta fram det europeiska mervärdet i form av kostnader och fördelar för ekonomiska aktörer och konsumenter.
- Att erbjuda påtagliga fördelar avseende bättre lagstiftning samt förenklade och tydliga bestämmelser som är lätta att följa.
- Att sänka kostnaderna i anslutning till gränsöverskridande transaktioner.
- Att garantera rättssäkerhet och bättre samstämmighet mellan horisontella och vertikala bestämmelser.
- Att små och medelstora företag samt konsumenterna kan dra nytta av de nya bestämmelserna i praktiken.

⁽¹⁾ EUT C 84, 17.3.2011, s. 1.

1.5 Genom att dela upp den gemensamma europeiska köplagen i två olika dokument – med separata bestämmelser för avtal mellan företag (B2B) och för avtal med konsumenter – och genom att fastställa tydliga tidsramar för båda, blir det lättare för företag och konsumenter att ta del av de nya bestämmelserna och tillämpa dem.

1.6 EESK anser det vara ytterst viktigt att de nya bestämmelserna är av frivillig karaktär och att man säkerställer full frihet att förhandla om godkännande av den gemensamma europeiska köplagen.

1.7 EESK vill lyfta fram följande nyckelfrågor:

- Att det finns en rad stora problem i tillämpningen av köplagen.
- Att de små och medelstora företagens särdrag bör beaktas i högre grad.
- Att man i samråd med arbetsgivarorganisationer (inklusive små och medelstora företag) och konsumentorganisationer utarbetar mallar för europeiska kontraktsklausuler som är specifika för ett givet handels- eller verksamhetsområde och som innehåller standardbestämmelser och -villkor som görs tillgängliga på alla officiella EU-språk och därmed blir ytterst användbara tillämpningsinstrument i relationerna mellan företag (B2B) och mellan företag och konsumenter (B2C). Dessa bör göras tillgängliga samtidigt med offentliggörandet av förordningen.
- Att man i högre grad måste garantera rättssäkerhet och förbättra innehållet i köplagen.
- Att i enlighet med artiklarna 12 och 169 i fördraget beakta krav om skydd av konsumenter och små och medelstora företag vid utformningen och tillämpningen av EU:s politik och antagna åtgärder.

1.8 Kommittén vill påpeka att antagandet av en gemensam europeisk köplag inte i sig är tillräckligt för att säkerställa ökad handel och flera konsumentinköp över gränserna. Därför bör kommissionen och medlemsstaterna fortsätta sina ansträngningar för att dra full nytta av den inre marknadens möjligheter avseende ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning.

1.9 Det är ytterst viktigt att införa kompletterande åtgärder för att de parter som kan komma att tillämpa köplagen om den antas ska få information om hur de ska göra för att säkerställa en effektiv och enhetlig tillämpning. Kommittén vill dock betona att förslaget i dess nuvarande lydelse inte bör användas vid transaktioner med konsumenter.

1.10 Konsumentorganisationerna vill betona att förslaget i dess nuvarande lydelse inte bör användas vid transaktioner med konsumenter. Sammanslutningar för arbetsgivare och småföretag vill betona att förslaget kan användas vid transaktioner med konsumenter förutsatt att vissa ändringar företas och kompletterande åtgärder vidtas. De förslag som lagts fram av sammanslutningar för konsumenter och småföretag uppvisar fortfarande stora variationer. Att finna de bästa lösningarna, som kan godkännas av alla, är en komplicerad och besvärlig process.

1.11 Kommissionen, rådet och Europaparlamentet bör ta dessa aspekter i beaktande vid utformningen av den gemensamma europeiska köplagen och alla andra initiativ som syftar till att reglera konsumenters rättigheter i EU. Dialogen med organisationer som företräder små och medelstora företag och konsumenter bör fortgå för att köplagen mer effektivt ska svara mot målgruppernas behov samt för att kraftfullt bidra till enklare transaktioner inom EU.

2. Bakgrund

2.1 Nuvarande rättsliga ram

2.1.1 EU:s nuvarande rättsliga ram karakteriseras av skillnader i de 27 medlemsstaterna när det gäller nationella rättssystem och avtalsrätt.

2.1.2 EU-lagstiftningen omfattar en rad gemensamma normer, i synnerhet när det gäller avtal mellan näringsidkare och konsumenter som syftar till en harmonisering av omfattande konsumenträttslig avtalslagstiftning. Det nyligen antagna direktivet 2011/83/EU om konsumenträttigheter⁽²⁾ innebär en fullständig harmonisering av viktiga komponenter i distansavtal såsom förhandsinformation, formella krav, rätt att frånträda avtalet, riskövergång och leverans. Därmed gäller minimiharmonisering endast för rättsliga garantier och orättvisa avtalsvillkor.

2.1.3 Genom artiklarna 12, 38, 164, 168 och 169.4 i fördraget garanteras företräde för nationella bestämmelser som är förmånligare för konsumenterna.

2.2 Svårigheter för företag och konsumenter

2.2.1 I dag exporterar endast var tionde företagare i EU varor på den inre marknaden, och de flesta av dessa exporterar bara till några få medlemsstater. Endast 8 % av konsumenterna har via internet handlat varor och tjänster från en annan medlemsstat. Den inre marknadens och den gränsöverskridande elektroniska handelns potential är delvis underutnyttjad.

2.2.2 De befintliga hindren uppstår bland annat till följd av skillnader i skatteregler, myndighetskrav, leveranssvårigheter, skillnader i språk och kultur, en låg genomslagskraft för bredband, bestämmelser om uppgiftsskydd, utformning, territoriella begränsningar av immaterialrätten, betalningsvillkor och skillnader i avtalsrättsliga bestämmelser. Kommissionens uppgifter från andra undersökningar visar att vid transaktioner mellan företag och konsumenter är ett av de största hindren för konsumenter att göra inköp utomlands avsaknaden av effektiva instrument för tvistlösning. 62 % av konsumenterna gjorde inga inköp över gränserna eftersom de var rädda att bli utsatta för bedrägeri. 59 % visste inte vad de skulle göra om det uppstod problem, 49 % oroade sig för leveransen och 44 % var osäkra på sina rättigheter som konsumenter⁽³⁾.

a) **Företagarna**, särskilt små och medelstora företag, står inför problem som gäller

- kännedomen om andra länders bestämmelser inom avtalsrätten,

⁽²⁾ EUT L 304, 22.11.2011, s. 64.

⁽³⁾ Resultattavla för konsumentmarknaderna, 5:e utgåvan, mars 2011.

- krångligare rättsregler inom gränsöverskridande handel i jämförelse med inrikeshandeln,
- högre tilläggskostnader för transaktioner,

2.2.3 Hinder på vägen för gränsöverskridande handel får betydande negativa återverkningar på företag och konsumenter.

3. Kommissionens förslag

3.1 Kommissionens meddelande ⁽⁴⁾ innehåller ett beslut att lansera ett förslag till förordning ⁽⁵⁾ om en gemensam europeisk köplag i syfte att förbättra den inre marknadens funktion genom att underlätta en ökning av den gränsöverskridande handeln.

3.2 Kommissionens förslag omfattar följande:

a) Avseende det **valda instrumentet**:

- En **alternativ** uppsättning bestämmelser inom avtalsrätten, identisk i samtliga medlemsstater och möjlig att tillämpa i hela EU, vid sidan av befintlig nationell lagstiftning på det avtalsrättsliga området.
- En **frivillig** ram som avtalsparterna kommer överens om. Konsumenten måste fylla i en särskild förklaring genom vilken han/hon förbinder sig att efterleva den gemensamma europeiska köplagen. Denna förklaring är inte detsamma som den där konsumenten anmäler sin avsikt att sluta ett avtal.

b) Avseende **formen**: I form av en förordning kommer den gemensamma europeiska köplagen att bli direkt tillämplig överallt.

c) Avseende **innehållet**:

En omfattande (183 artiklar) men inte uttömmande uppsättning bestämmelser om avtalsrätt som inbegriper följande:

- generella principer inom avtalsrätten,
- parternas rätt att erhålla förhandsinformation om avtalen, bestämmelser om hur avtalen ska slutas, konsumentens rättighet att dra sig tillbaka och annullera ett avtal,
- tolkningar av kontraktsklausulerna, bestämmelser om avtalens innehåll och återverkningar samt bestämmelser som kan betraktas som olämpliga,
- parternas åligganden samt möjligheter att vidta åtgärder,
- gemensamma tilläggsbestämmelser om ersättningar vid förluster samt räntor vid betalningsförseningar,
- ersättning och preskription.

Till vissa delar ska den nationella lagstiftningen gälla, i enlighet med förordning 593/2008 ⁽⁶⁾ (Rom I).

3.3 Den gemensamma europeiska köplagen inriktas på avtal som är mest relevanta i gränsöverskridande handel (avtal mellan företag och konsumenter eller mellan olika företag då minst en av parterna är ett småföretag, inklusive avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll eller liknande tjänster).

3.4 Den gemensamma europeiska köplagen begränsas till gränsöverskridande avtal (med möjlighet för medlemsstaterna att bredda den).

4. Allmänna kommentarer

4.1 EESK uppskattar Europeiska kommissionens avsikt att underlätta utvidgningen av handeln över gränserna för företag (i synnerhet små och medelstora företag), att uppmuntra konsumenters inköp över gränserna och att förstärka fördelarna med inre marknaden.

4.2 När det gäller **subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna** bör man fästa vederbörlig uppmärksamhet vid att dessa principer efterlevs fullt ut i den gemensamma europeiska köplagen.

4.3 När det gäller **formen** (en förordning) och **alternativ** (ett andra icke-obligatoriskt system i varje medlemsstat, valfritt och möjligt att tillämpa förutsatt att parterna uttryckligen kommer överens om detta), bör, som kommittén tidigare påpekat i sitt ovannämnda yttrande, dessa mål uppnås stegvis, och man bör börja med transnationella kommersiella köpeavtal (B2B) som pilotprojekt.

4.4 I fråga om **innehållet** anser EESK att förslaget till förordning bör förbättras på flera punkter i följande syften:

- Den gemensamma europeiska köplagen bör underlätta transaktioner i hela EU, kraftigt bidra till de ekonomiska aktiviteterna på inre marknaden och i högre grad dra nytta av den inre marknadens möjligheter.
- Att på allvar lyfta fram det europeiska mervärdet i form av kostnader och fördelar för ekonomiska aktörer och konsumenter.
- Att erbjuda kännbara fördelar avseende bättre lagstiftning samt förenklade och tydliga bestämmelser som är lätta att följa.
- Att sänka kostnaderna i anslutning till gränsöverskridande transaktioner.
- Att garantera rättssäkerhet och förbättrad samstämmighet mellan såväl horisontella som vertikala bestämmelser och samtidigt särskilt se till att de är öppna, tydliga och enkla, inte bara för att gynna den praktiska tillämpningen på rättsområdet, utan även småföretag och konsumenter.
- Att små och medelstora företag samt konsumenterna garanteras praktisk nytta av de nya bestämmelserna.

⁽⁴⁾ COM(2011) 636 final.

⁽⁵⁾ COM(2011) 635 final.

⁽⁶⁾ EUT L 177, 4.7.2008, s. 6.

4.5 Kommittén har redan tidigare understrukt att "dessa mål bör uppnås stegvis, och att man bör börja med transnationella kommersiella köpeavtal (B2B) som pilotprojekt för att kontrollera överensstämmelsen mellan reglerna och deras konkreta tillämpning." ⁽⁷⁾

Genom att dela upp den gemensamma europeiska köplagen i två olika dokument – med separata bestämmelser för avtal mellan företag (B2B) och för avtal med konsumenter (B2C) – och genom att fastställa tydliga tidsramar för båda, blir det lättare för lagstiftarna att besluta om vilken typ av lagstiftning som bör tillämpas på varje uppsättning bestämmelser med hänsyn tagen till parternas förhandlingsposition.

4.6 Det nuvarande innehållet i den gemensamma europeiska köplagen har lett till betydande missnöje och kritik inom sammanslutningar för konsumenter och småföretag som har ifrågasatt om det verkligen finns behov av ett frivilligt instrument för att främja e-handel och den typ av lagstiftning (det frivilliga systemet) som används på området för avtal mellan företag och konsumenter.

4.7 Kommissionen, rådet och Europaparlamentet bör ta dessa aspekter i beaktande vid utformningen av den gemensamma europeiska köplagen. Dialogen med organisationer som företräder små och medelstora företag och konsumenter bör fortgå för att köplagen mer effektivt ska svara mot målgruppernas behov.

4.8 EESK anser det vara ytterst viktigt att de nya bestämmelserna är av frivillig karaktär och att man säkerställer full frihet att förhandla om godkännande av den gemensamma europeiska köplagen.

4.9 När det gäller större företag eller företag med dominerande marknadsställning rekommenderar EESK att man tar fram de lämpligaste kompletterande åtgärderna för att göra det lättare för små och medelstora företag att utöva sin fria rätt att välja mellan två system, i enlighet med den valfrihet som den gemensamma europeiska köplagen erbjuder.

4.10 I enlighet med artiklarna 12 och 169 i fördraget bör man beakta kraven om skydd av konsumenter och små och medelstora företag vid utformningen och tillämpningen av EU:s politik och antagna åtgärder.

4.11 Kommittén pekar på de stora svårigheter som är förknippade med tillämpningen av den gemensamma europeiska köplagen:

- Att klarlägga förhållandet mellan det valfria verktyget och europeisk lagstiftning på den internationella privaträttens område, inklusive dess överordnade ställning gentemot nationella bindande bestämmelser och bestämmelser om offentlig politik (artikel 9 respektive artikel 21, förordning 593/2008).

- Att särskilt klarlägga Rom I-förordningens roll vid B2C-avtal då man valt att följa den gemensamma europeiska köplagen med hänsyn tagen till en nyligen avgiven dom av Europeiska unionens domstol som ger vägledning i sammanhanget.

- Att i högre grad säkerställa rättssäkerheten och en fullständig uppsättning bestämmelser för avtalsrätten, utan hänvisning till de olika nationella lagarna i de 27 medlemsstaterna och utan att svårigheter uppstår vid tolkning och tillämpning.

4.12 Kommittén vill påpeka att antagandet av en gemensam europeisk köplag inte i sig är tillräckligt för att säkerställa ökad handel över gränserna eller för att dra full nytta den inre marknadens möjligheter avseende ekonomisk tillväxt och nya arbetstillfällen.

4.13 Under pågående ekonomisk och finansiell kris måste alla ansträngningar för att utforma ett ramverk som kan stimulera exporten och minska de administrativa kostnaderna. På konsumentensida gäller det att öka konsumenternas förtroende för den inre marknaden och att uppmuntra dem att handla över gränserna genom att tillhandahålla effektiva instrument för enskild prövning.

4.14 EESK uppmanar kommissionen och medlemsstaterna till fortsatta ansträngningar för att undanröja kvarvarande hinder för gränsöverskridande handel, att gynna och stödja exportverksamheten i små och medelstora företag och att spela en aktiv roll vid framtagandet och tillämpningen av de lämpligaste åtgärderna för att ge företag och konsumenter möjlighet att dra nytta av fördelarna med den inre marknaden. Kommittén understryker vikten av samarbete och verkkningsfull dialog mellan myndigheter och arbetsmarknadens parter, inklusive små och medelstora företag samt konsumentorganisationer.

4.15 Det är ytterst viktigt att införa de **kompletterande åtgärder** som behövs för att sprida kunskap om köplagen bland de parter som skulle omfattas av denna om den antas, i syfte att säkerställa en effektiv och enhetlig tillämpning. Genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI) och andra källor bör medlemsstaterna informera intressegrupperna om vad den gemensamma europeiska köplagen allmänt går ut på. De bör även upplysa om skillnaderna mellan nationell lagstiftning och EU-bestämmelserna, inklusive rättspraxis och goda metoder.

5. Särskilda kommentarer

5.1 *Behovet av att i högre grad beakta de små och medelstora företagens särdrag*

5.1.1 EESK anser att förslaget till förordning kan förbättras genom att i högre grad beakta de små och medelstora företagens särdrag:

- 99,8 % av företagen är små och medelstora företag, och 92 % av dessa är mikroföretag med i genomsnitt två anställda ⁽⁸⁾.

⁽⁷⁾ EUT C 84, 17.3.2011, s. 1.

⁽⁸⁾ Eurostat.

- Mikroföretagen exporterar till ett fåtal medlemsstater, efter att detaljerade marknadsundersökningar har gjorts.
- Mikroföretagens affärsmetoder syftar vanligen inte till slutande av gränsöverskridande avtal i samtliga 27 medlemsstater.
- Det finns betydande hinder för småföretags gränsöverskridande transaktioner (se punkt 2.2.2).

5.1.2 Förslaget är inte tillräckligt fördelaktigt för de små och medelstora företagen. Utan juridiskt stöd och juridisk rådgivning kommer små och medelstora företagen inte att kunna tillämpa ett så komplext och abstrakt avtalsrättsligt instrument som i vissa avseenden hänvisar till den nationella lagstiftningen i de 27 medlemsstaterna. Tillämpningsverktygen är absolut nödvändiga och kan bidra till att de små och medelstora företagen väljer den gemensamma europeiska köplagen.

5.1.3 De små och medelstora företagens organisationer⁽⁹⁾ instämmer i att det krävs en bättre jämvikt mellan de avtalslutande parternas rättigheter och skyldigheter i relationer av typen B2C (mellan företag och konsument). De efterlyser följande förtydliganden och förenklingar:

- Artikel 23.1 (denna punktsats om skyldigheten att lämna information om varor och anknytande tjänster är alldeles för vag).
- Artikel 29 (sanktionerna är alltför vidsträckta och osäkra).
- Artikel 39 (anbudsgivarens villkor bör gälla).
- Artikel 42.1 a (ångerfrist) (bestämmelserna i direktivet om konsumenträttigheter borde gälla).
- Artikel 51 (trängande behov och det att man är "oförsiktig", "okunnig" eller "oerfaren" borde inte vara en giltig ursäkt – principen om "tro och heder" omfattar de situationer som avses i denna artikel).
- Artikel 72 (i långa förhandlingsprocesser borde parterna kunna fastställa alla överenskommelser i ett avtal, annars blir den administrativa bördan alltför stor (i fråga om kostnader och tid) för de små och medelstora företagen).
- Artikel 78.1 (man måste förtydliga att också den andra partens medgivande krävs för att en rättighet ska kunna överföras till tredje man).
- När det gäller artikel 78.4 om tredje man som avstår från en rättighet som har överförts till honom måste orden "eller underförstått" strykas. Dessa gör situationen osäker.

- Artikel 97 (parternas skyldigheter måste stå i proportion till varandra).
- Artikel 130.3 och 130.5 (begreppet "ansvarsfull hantering" saknas).
- Artikel 142.4 (lägg till den "första" transportören).
- Artikel 159.1 (det behövs fler förtydliganden).

5.1.4 Den gemensamma europeiska köplagen ska leda till att principen "Tänk småskaligt först" och proportionalitetsprincipen tillämpas till fullo och i alla skeden samt minska administrativa bördor och omotiverade utgifter för små och medelstora företag. EESK framhåller den särskilda betydelsen av att man håller kostnaderna för regleringen på en så låg nivå som möjligt för de små och medelstora företagen och uppmanar kommissionen, rådet och Europaparlamentet att beakta denna aspekt när de utvecklar den gemensamma europeiska köplagen.

5.2 Konsumentskydd

5.2.1 Kommittén har redan tidigare förklarat och framhåller återigen att man måste värna om rättssäkerheten "genom att erbjuda såväl medborgare som företag en mer avancerad form av skydd" utan att "hindra medlemsstaterna från att bevara eller införa striktare skyddsåtgärder för konsumenterna" ⁽¹⁰⁾ och förespråkar "en instrumentell inre marknad som är till nytta för medborgare och konsument" ⁽¹¹⁾.

5.2.2 Innehållet i den gemensamma europeiska köplagen har gett upphov till missnöje och kritik från många konsumentorganisationer (angående den låga skyddsnivån i förhållande till artikel 169.4 i fördraget, genomförandet av gemensamma europeiska köplagen som sker utan att man verkligen tar hänsyn till konsumenternas vilja m.m.). De anser att kontrakt av typen B2C måste tas bort ur den gemensamma europeiska köplagen.

5.2.3 Många exempel visar att förslaget inte skapar garantier för att konsumentskyddet blir så omfattande som möjligt:

- Artikel 5 (objektiv bedömning av skälighet).
- Artikel 13.1 (den exakta betydelsen av "i klar och begriplig form").
- Artikel 13.3 c (det saknas en definition av "ett varaktigt medium").
- Artikel 19.5 (det saknas en definition av "inom rimlig tid").
- Artikel 20.2 (den exakta betydelsen av "vardagstransaktion").
- Artikel 28.1 (den exakta betydelsen av "rimliga").

⁽⁹⁾ UEAPME:s ståndpunkter:
http://www.ueapme.com/IMG/pdf/120119_pp_General_Remarks_CESL.pdf
http://www.ueapme.com/IMG/pdf/120119_pp_Specific_Remarks_CESL.pdf

⁽¹⁰⁾ EUT C 84, 17.3.2011, s. 1.

⁽¹¹⁾ EUT C 132, 3.5.2011, s. 3.

- Artikel 30.1 c (det saknas en definition av "det innehåll och den klarhet som krävs för att det ska kunna ha rättsverklningar").
- Artikel 42.2 (om informationen inte tillhandahålls ska avtalet anses vara ogiltigt).
- Artikel 45 (konsumenten ska aldrig behöva betala kostnaderna för att återsända varorna).
- Artikel 52.2 [tidsfristerna borde uppgå till åtminstone ett år i det fall som anges under bokstav a och två år i det fall som anges under bokstav b].
- Artikel 53 (godkännandet får aldrig vara underförstått).
- Artikel 71 (formuleringen bör göras tydligare).
- Artikel 74 (betydelsen av uttrycket "uppenbart oskäligen").
- Artikel 79.1 (det framgår inte vilka oskäligen villkor som gör att avtalet inte är bindande).
- Artikel 79.2 (direktivet behandlar inte skillnaden mellan väsentligen och mindre väsentligen delar av avtalet).
- Artikel 82 [direktivet innehåller inga regler om hur villkoren ska meddelas, om informationsskyldigheten eller om regler som, även om de är innehållsmässigen korrekta, automatiskt måste uteslutas ur ett avtal eftersom de strider mot god tro].
- Artikel 84 [den svarta listan över oskäligen avtalsvillkor är alldeles för kort och ligger inte i linje med de mest progressiva nationella bestämmelserna].
- Artikel 85 [samma sak gäller den grå listan över avtalsvillkor som presumeras vara oskäligen].
- Artikel 99.3 (bestämmelsen är fullständigen oacceptabel).
- Artikel 105.2 (tidsfristen bör uppgå till minst två år).
- Artikel 142 (den juridiska betydelsen och innebörden av "fysisk besittning av varorna" är i enlighet med de olika nationella rättssystemen inte den samma i översättningarna till olika språk).
- Artikel 142.2 (betydelsen av uttrycket "digitalt innehåll").
- Artikel 167.2 (möjligheten att lämna underrättelse före förfallodagen bör strykas).
- Artiklarna 179 och 180 (formuleringen bör göras tydligare).

5.2.4 För att vinna konsumenternas förtroende bör det vidtas speciella åtgärder så att det vid bedrägerier utkrävs ansvar och sker en gränsöverskridande uppföljning. 59 % av konsumenterna uppger nämligen avsaknaden av sådana som ett hinder för gränsöverskridande transaktioner.

5.3 Behovet av att utarbeta ett antal europeiska modeller för avtalsvillkor

5.3.1 EESK framhåller behovet av att utarbeta ett antal europeiska modeller för avtalsvillkor, som ska

- finnas tillgängligen samtidigt som den gemensamma europeiska köplagen offentliggörs och träder i kraft,
- vara särskilt avpassade för vissa handelssektorer eller verksamhetsområden,
- innehålla omfattande standardklausuler och standardvillkor, som bygger vidare på det som har uppnåtts, som garanterar en mycket hög konsumentskyddsnivå vid avtal mellan företag och konsumenter och avtalsfrihet vid avtal mellan företag och som leder till att *Small Business Act* genomförs fullt ut,
- finnas tillgängligen på alla EU:s officiellen språk,
- följas upp och regelbundet ses över så att de förbättras med hjälp av god praxis, rättslära och rättspraxis.

Tillämpningsverktygen är framför allt användbara för små och medelstora företag som vill ingå gränsöverskridande avtal med konsumenter.

5.3.2 Man bör involvera näringslivsorganisationer, små och medelstora företag och konsumenter och samarbeta med dessa organisationer när europeiska modeller för avtalsvillkor ska utarbetas.

5.4 Behovet av att i högre grad värna om rättssäkerhet

5.4.1 Förslaget till förordning behandlar frågor som fastställande av rättslig grund, tolkning och tillämpning.

5.4.2 I många avseenden hänvisar förslaget till förordning till nationell rätt (t.ex. när det gäller ställningen som juridisk person, avtals ogiltighet till följd av bristande rättshandlingsförmåga eller olagligt eller omoraliskt handlande, fastställande av avtalspråk, frågor om icke-diskriminering, representation, antal gäldenärer och borgenärer, byte av parter vid överlåtelse, kvittning och fusion, fastighetsrätt inklusive överföring av äganderätt, samt immaterialrätt och skadeståndsrätt). Förordningen kommer på så sätt att tvinga handlarna att studera den rättsliga ramen i staten i fråga och detta kommer att leda till ökade kostnader för juridisk rådgivning och rättslig osäkerhet.

5.4.3 Det finns inga mekanismer som garanterar en enhetlig tolkning av förordningen över hela EU:s territorium. En databas över rättsligen avgöranden kommer inte att fungera som giltigt rättsligt prejudikat för de nationellen instanser som har befogenhet att tolka och tillämpa förordningen, och detta öppnar dörren för olika tolkningar som i sin tur kommer att skapa rättslig osäkerhet.

5.4.4 Man bör åtminstone under de fem första åren som förordningen tillämpas övervaka de rättsliga avgörandena, främja god praxis och utarbeta en årsrapport för att kontinuerligt utvärdera de resultat som har uppnåtts, främja god praxis och vidta åtgärder som är nödvändiga för att främja en enhetlig tolkning över hela EU:s territorium.

5.5 Övriga kommentarer

5.5.1 I dessa kristider är det föga troligt att man på nationell nivå avsätter stora belopp för kampanjer för att informera och främja de nya bestämmelserna. Vi rekommenderar att punkt 4 ("Budgetkonsekvenser") i motiveringsdelen kompletteras med framtida stödåtgärder i form av kurser anordnade av kommissionen och avsedda för företrädare för näringslivsorganisationer, organisationer för små och medelstora företag och för konsumenter, som därefter informerar medlemmarna av sina organisationer om den gemensamma europeiska köplagen. Man bör också planera sådana stödåtgärder som krävs för att hjälpa dessa organisationer att tillhandahålla gratis rådgivning om tillämpningen av förordningen.

Bryssel den 29 mars 2012

*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*

Staffan NILSSON

BILAGA

till Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs Yttrande

I. Följande punkter i facksektionens yttrande ändrades till förmån för det ändringsförslag som antogs av plenarförsamlingen, men fick mer än en fjärdedel av de avgivna rösterna (artikel 54.4 i arbetsordningen):

a) **Punkt 1.2**

1.2 Kommittén uppskattar att dess tidigare förslag har uppmärksamats i fråga om **form** (en förordning om en gemensam europeisk köplag) och **alternativ** (ett andra valfritt system). Som påpekats i ett tidigare yttrande¹ anser kommittén emellertid att kommissionen bör börja med att utforma en "verktygslåda" som kan utgöra en referensram för aktörer som utarbetar gränsöverskridande avtal. För det andra skulle kommissionen kunna utarbeta frivilliga instrument för transnationella kommersiella köpeavtal. De kan användas som pilotprojekt för att kontrollera överensstämmelsen mellan reglerna och deras konkreta tillämpning.

Resultat av omröstningen om ändringsförslaget:

Röster för: 93
Röster emot: 41
Nedlagda röster: 6

b) **Punkt 1.7**

1.7 EESK vill lyfta fram följande nyckelfrågor:

- Att det finns en rad stora problem i tillämpningen av köplagen.
- Att de små och medelstora företagens särdrag bör beaktas i högre grad.
- Att man i samråd med arbetsgivarorganisationer (inklusive små och medelstora företag) och konsumentorganisationer utarbetar mallar för europeiska kontraktsklausuler som är specifika för ett givet handels- eller verksamhetsområde och som innehåller standardbestämmelser och -villkor som görs tillgängliga på alla officiella EU-språk och därmed blir ytterst användbara tillämpningsinstrument i relationerna mellan företag (B2B) och mellan företag och konsument (B2C). Dessa skulle kunna främjas oavsett om köplagen införs eller inte.
- Att man i högre grad måste garantera rättssäkerhet och förbättra innehållet i köplagen.
- Att i enlighet med artiklarna 12 och 153 i fördraget beakta krav om skydd av konsumenter och små och medelstora företag vid utformningen och tillämpningen av EU:s politik och antagna åtgärder.

Resultat av omröstningen om ändringsförslaget:

Röster för: 75
Röster emot: 68
Nedlagda röster: 7

c) **Punkt 1.9**

Punkt 1.9 Det vore ytterst viktigt att införa kompletterande åtgärder för att de parter som kan komma att tillämpa köplagen om den antas ska få information om hur de ska göra för att säkerställa en effektiv och enhetlig tillämpning. Kommittén vill dock betona att förslaget i dess nuvarande lydelse inte bör användas vid transaktioner med konsumenter.

Resultat av omröstningen om ändringsförslaget:

Röster för: 85
Röster emot: 53
Nedlagda röster: 5

d) **Punkt 4.3**

4.3 När det gäller **formen** (en förordning) och **alternativ** (ett andra icke-obligatoriskt system i varje medlemsstat, valfritt och möjligt att tillämpa förutsatt att parterna uttryckligen kommer överens om detta), skulle, som kommittén tidigare påpekat i sitt ovannämnda yttrande, instrumentet kunna begränsas till renodlat kommersiella avtal och utelämnas konsumentavtal för närvarande.

Resultat av omröstningen om ändringsförslaget:

Röster för: 93
Röster emot: 41
Nedlagda röster: 6

e) Punkt 4.13

4.13 Under pågående ekonomisk och finansiell kris måste alla ansträngningar till för att utforma ett ramverk som kan stimulera exporten och minska de administrativa kostnaderna. På konsumentens sida gäller det att öka konsumenternas förtroende för den inre marknaden och att uppmuntra dem att handla över gränserna genom att tillhandahålla effektiva instrument för kollektiv och enskild prövning.

Resultat av omröstningen om ändringsförslaget:

Röster för: 71
Röster emot: 66
Nedlagda röster: 8

f) Punkt 5.3.1

5.3.1 EESK framhåller behovet av att utarbeta ett antal europeiska modeller för avtalsvillkor, som ska

- finnas tillgängliga oavsett om den gemensamma europeiska köplagen träder i kraft,
- vara särskilt avpassade för vissa handelssektorer eller verksamhetsområden,
- innehålla omfattande standardklausuler och standardvillkor, som bygger vidare på det som har uppnåtts, som garanterar en mycket hög konsumentskyddsnivå vid avtal mellan företag och konsumenter och avtalsfrihet vid avtal mellan företag och som leder till att Small Business Act genomförs fullt ut,
- finnas tillgängliga på alla EU:s officiella språk,
- följas upp och regelbundet ses över så att de förbättras med hjälp av god praxis, rättslära och rättspraxis.

Tillämpningsverktygen är framför allt användbara för små och medelstora företag som vill ingå gränsöverskridande avtal med konsumenter.

Resultat av omröstningen om ändringsförslaget:

Röster för: 75
Röster emot: 68
Nedlagda röster: 7

II. Följande punkt i facksektionens yttrande ändrades till förmån för det ändringsförslag som antogs av plenarförsamlingen, men fick mer än en fjärdedel av de avgivna rösterna (artikel 54.4 i arbetsordningen):

a) Punkt 5.4.1

5.4.1 Kommittén framhåller att ett viktigt problematiskt område utifrån konsumenternas perspektiv i gränsöverskridande förbindelser är bristen på effektiva förfaranden för reglering av tvister. Kommissionens nyligen utarbetade förslag till direktiv om alternativa system för tvistlösning och förslag till förordning om tvistlösning online innebär viktiga framsteg. Ännu saknas dock en europeisk rättslig mekanism för tvistlösning.

Resultat av omröstningen om ändringsförslaget:

Röster för: 71
Röster emot: 71
Nedlagda röster: 7

Artikel 56.6 i EESK:s arbetsordning anger att om en omröstning ger lika röstetal för och emot är sammanträdesordförandens röst utslagsgivande. I enlighet med denna artikel beslutade ordföranden att stödja ändringen.
